

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Škola

Mateřská škola Žerotínova 60

Adresa

Žerotínova 60, 566 01 Vysoké Mýto

Identifikátor školy: 600 104 087

Zřizovatel: Město Vysoké Mýto

Školský úřad: Ústí nad Orlicí 562 01, Špindlerova 1167

Termín konání orientační inspekce: 18. - 19. května 1999

Čj.	102 236/99-1400
Signatura	bj5as115

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Vzdělávací program MŠ vychází z „Programu výchovné práce pro jesle a MŠ“ vydaného MŠ ČSR pod čj.: 83 12 23, který je modifikovaný na základě vnitřních podmínek a cílů ve vzdělávacím procesu, které jsou stanoveny v „Ročním plánu - 1998/99“.

Ucelená pravidla pro plánování pedagogické práce nejsou písemně stanovena a z pohospitačních rozhovorů s učitelkami vyplynulo, že v této oblasti nejsou v pedagogickém kolektivu ujasněné základní požadavky na funkční plánování vzdělávací činnosti. Všechna inspekční zjištění vycházejí ze studia písemných příprav učitelek, přehledů výchovné práce. Vzdělávací cíle jsou vybírány z časově tématických plánů v týdenních intervalech bez jasně stanoveného záměru, které cíle budou zařazeny a které vynechány. V pedagogickém procesu jsou zastoupeny všechny vzdělávací činnosti, jejich zastoupení je rovnoměrné, jsou diferencovány podle věku dětí. Na každý týden je v některých plánech stanoven úkol z mravní výchovy, který je převážně formální (plnění by mělo být průběžné, situační) a není obsahově v kontextu se stanovenými cíli. Jsou převážně uváděny pouze cíle, v minimální míře i odpovídající metody a prostředky k jejich dosažení. Základem pro týdenní plánování jsou převážně úkoly z rozvoje poznání, které slouží jako motivační rámec pro další vzdělávací činnosti. Tento motivační rámec není často bez zjevné příčiny dodržený a je nahrazen jiným.

Při plánování je důsledně dbáno na zastoupení všech vzdělávacích činností, avšak tématicky je značně roztržštěné a nevytváří podmínky pro postihování logických souvislostí mezi jevy - úroveň je ještě vyhovující.

Podmínky vzdělávací činnosti

V mateřské škole pracuje 10 pedagogických pracovníků. Ředitelka má vysokoškolské vzdělání (Univerzita Palackého Olomouc - obor pedagogika předškolního věku), učitelky jsou absolventkami střední pedagogické školy. Dvě z nich jsou logopedickými asistentkami (dvouleté studium). Jedna provádí logopedickou péči dětem v MŠ a druhá zajišťuje nápravu řeči pro děti z ostatních mateřských i základních škol ve městě. Další dvě učitelky jsou proškoleny ve výuce hry na zobcovou flétnu a v MŠ vedou kroužky „veselého pískání“. Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků je v MŠ plně využita. Všechny mají pracovní smlouvu na dobu neurčitou a pracují na plné pracovní úvazky.

Organizace služeb učitelek umožňuje jejich souběžné působení ve třídě v době řízených vzdělávacích činností. Děti se dělí na skupiny podle věku a schopností, čímž se vytváří příznivé podmínky pro intenzivní práci v malých skupinách, pro úzký kontakt mezi učitelkou a dítětem.

Prostorové podmínky tříd ve vztahu k počtu dětí jsou vyhovující. Určité rezervy jsou ve vnitřním uspořádání. Ne všude jsou třídy koncipovány jako dílny a pracovní pro děti. Rozdíly byly zaznamenány v různé míře zastoupení hrovných koutků či zákoutí poskytujících inspiraci a možnosti k nejrůznějším tvořivým hrám, činnostem i intimním chvílím. Je vidět snaha o změnu prostředí ve prospěch dětí, v některých třídách však je méně zřetelná. Vnitřní prostory školy jsou upraveny, na jejich estetické výzdobě se podílí děti svými výtvarnými pracemi. Přestože areál MŠ je typizovanou stavbou pro potřeby předškolního vzdělávání, vnitřní architektura je nefunkční především z hlediska nedostatečných úložných prostor (kabinety) a z hlediska omezeného přístupu rodičů do tříd - možné pouze přes sociální zařízení.

Hračky, učební pomůcky a materiál je pořizován účelně, průběžně je doplňován. Ve vybavení učebních pomůcek a audiovizuální techniky došlo od poslední inspekční návštěvy k výraznému zlepšení. Školní zahrada je efektivně a vkusně uzpůsobena pro rekreační i odpočinkové aktivity dětí.

V organizaci denního programu byla zaznamenána vyváženost spontánních a řízených činností. Přechod mezi jednotlivými činnostmi byl v některých třídách plynulý, někde naopak byl spojen s větší mírou organizovanosti dětí. Denní režim je sestaven do ranního a odpoledního bloku, avšak nejsou určeny rámcové časové intervaly. Absence zásad či pravidel pro dodržování psychohygieny se v reálném průběhu dne negativně odrazila ve značném časovém rozmezí pro podávání dopolední svačiny. Vzhledem k začátku provozu školy v 6:15 h bylo podávání svačiny v 9 hodin pozdní. Pitný režim je zaveden, dětmi byl běžně využíván.

Škola vytváří podmínky pro rozvíjení hudebních schopností a dovedností dětí - mohou navštěvovat kroužek hry na flétnu. Dětem s vadami řeči poskytuje logopedickou péči.

Zjištěné skutečnosti ukazují, že došlo k posunu při zvyšování úrovně podmínek vzdělávací činnosti. Přesto dosud existují rezervy v jejich dalším zkvalitňování. Podmínky mají dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Nároky kladené na děti byly přiměřené a diferencované podle jejich věku a schopností. Pouze v jedné třídě byly vyšší vzhledem k délce trvání řízené činnosti a práci s celou skupinou, nebylo využito možnosti individuální práce s dítětem podle jeho zájmu. Při činnostech s estetickým obsahem se použité metody opíraly o smyslové vnímání, vlastní činnost dětí. Při činnostech s poznávacím cílem převládaly metody naukové a verbální. V případě, že tento typ aktivit byl zařazený jako nabídka při spontánních činnostech, byl dětem poskytnutý dostatečný prostor pro individuální či skupinovou práci. Totéž platí i o citové angažovanosti dětí, podněcování ke kreativitě a vedení ke vzájemné spolupráci - vše bylo ve větší míře uplatňováno při spontánní hře. Úvazky učitelek umožňují pracovat s dětmi v malých skupinách, čímž jsou vytvořeny podmínky pro sebeuplatnění a verbální projev každého dítěte. V pedagogickém působení učitelek převládal demokratický styl, občas se projevil prvky autoritativního vedení. Děti jsou spíše zvyklé reagovat na verbální pokyny, čímž se omezují podmínky k vytváření přirozené kázně.

Vhodná organizace, formy a metody byly používány při spontánních činnostech, v řízených činnostech jsou dílčí rezervy v používání metod praktické činnosti, opírajících se o smyslové vnímání dětí. Úroveň je dobrá.

Motivace a hodnocení

Ve všech třídách při ranních hrách byla učitelkou vytvořena dostatečně široká nabídka činností. Děti o ni spontánně projevovaly zájem. Řízeným činnostem předcházela nejprve společná organizace zapojením všech dětí s následnou motivací a aktivizací.

V průběhu výchovně vzdělávací činnosti byly zaznamenány pěkné vztahy mezi dětmi, kamarádství, vzájemná komunikace a tolerance. V jedné třídě byl prostor pro seberealizaci, samostatné rozhodování a prosazování se částečně zúžen méně promyšlenou volbou metod a forem. Děti prokázaly dobré návyky v sebeobsluze, dovednosti při manipulaci s pracovními nástroji a materiály. Společenské a kulturní návyky jsou na úrovni odpovídající věku dětí. Učitelky poskytovaly dětem citové zázemí, vytvářely atmosféru důvěry a jistoty. V hodnocení převažovala pochvala a povzbuzování. Získané dovednosti a návyky byly při každé vhodné příležitosti upevňovány a prověřovány.

Učitelky povzbuzováním a pochvalou pěstovaly sebedůvěru dětí, neomezovaly jejich aktivitu. Tato oblast má velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

V MŠ bylo vytvořeno pro děti klidné a příjemné prostředí. Učitelky reagovaly na přirozené potřeby dětí. Svým jednáním a vystupováním vytvářely prostor k vzájemné komunikaci. Míra verbálního projevu učitelek byl adekvátní dané situaci. Ve všech činnostech měly děti možnost vyjádřit své pocity a zážitky, na učitelky se obracely s důvěrou, v případě potřeby je žádaly o radu. Ze strany učitelek byla podporována otevřenost ve vzájemné komunikaci mezi dětmi.

Pozitivní komunikace mezi učitelkou a dítětem a mezi dětmi navzájem vedla ke spolupráci a spokojenosti dětí. Úroveň byla velmi dobrá.

Spontánní činnosti

V průběhu dne byl vytvořen dostatečný časový prostor pro spontánní činnosti. Děti měly možnost samostatného výběru hraček a učebních pomůcek. Ze strany učitelek byla vytvořena též nabídka různých činností a dětem byla dána možnost volby na jejich účasti a zapojení. Vstupy učitelek do her byly nenásilné i částečně manipulativní. Spíše svými zásahy pomohly organizačně koordinovat jejich průběh, přispěly radou při postupu u stolních her, méně byl zaznamenán jejich podíl na rozvoji fantazie dětí a tvořivosti herních situacích.

Úroveň spontánních činností byla dobrá.

Řízené činnosti

Všechny vzdělávací činnosti jsou zastoupeny a realizovány ve 14 denním cyklu. Přípravenost a způsob jejich provádění měl kvalitní odbornou úroveň, byl vždy realizován plán učitelky, minimálně měly děti možnost spolupodílet se na obsahu činností. Z hlediska dodržování pedagogických zásad byly úkoly přiměřené, navazovaly na již dosaženou úroveň, v některých případech nebyl zcela respektovaný zájem dětí o další provádění činností. Koncentrace v některých případech byla narušena nedodržováním psychohygienických zásad při organizaci činností např. přílišnou délkou řízených činností.

Řízené činnosti byly realizovány po odborné stránce kvalitně, jejich organizace byla spíše řízená, nežli namotivována tak, aby se děti zúčastnily na základě vlastního rozhodnutí - celková úroveň byla dobrá.

Hodnocení úrovně vzdělávací činnosti

Úroveň kvality vzdělávací činnosti je dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy podporuje odborný růst učitelů. Učitelky jsou motivovány k doplňování a rozšiřování své odbornosti i pedagogických znalostí. Vybírají si podle svého zájmu z nabídky vzdělávacích akcí přicházejících z Pedagogického střediska v Ústí nad Orlicí. Této možnosti však využívají pouze některé učitelky. Pro část učitelek jsou motivační činitelé

neúčinné, projevují malý zájem o další vzdělávání, které je na škole pojímáno jako akt dobrovolnosti.

Pracovnice jsou hodnoceny na základě kritérií, která jsou všem známa a jsou podkladem k diferencovanému hodnocení. Kritéria jsou obecně zaměřena na kvalitu výchovně vzdělávací práce. V reálném průběhu však není prokazatelně sledována úroveň vzdělávací činnosti a ani poskytování potřebné odborné a metodické pomoci učitelkám. Ze záznamů z pedagogických porad vyplývá, že jejich obsah je zaměřen převážně na řešení organizačně provozních záležitostí, zcela absentují diskuse nad pedagogickými problémy školy.

Vedení a motivování pracovníků je prováděno, avšak bez zřetelnějšího efektu u některých učitelek. Přes výše zmíněné nedostatky je hodnocení ještě vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrola směrem k celé organizaci, která by měla jednoznačná pravidla a její výsledky byly pravidelně vyhodnocovány, není cíleně prováděna. Podle sdělení ředitelky kontrola provozu probíhá průběžně, zjištění jsou bezprostředně s pracovnicemi projednávána - nebylo doloženo zápisy. Součástí ročního plánu na stávající šk. rok je hospitační a kontrolní plán, obsažené cíle jsou spíše obecného charakteru, plán není plněn - mimo chronometráže nebylo doloženo provádění žádné jiné formy kontroly. Chronometráž je prováděna při ranních cvičeních a řízených tělovýchovných činnostech a jejím cílem je zjistit, kolik procent v řízené činnosti tvoří čas přímého pohybu dětí. Zjištění je prováděno od jara r. 1998 a vyhodnocení by mělo proběhnout na konci tohoto šk. roku. Ze zápisů z pedagogických porad nevyplývá, že by probíhala diskuse, jejímž obsahem by byly výsledky průběžné kontroly či chronometráže.

Kontrolní a hospitační činnost postrádá cílenou systematickosti, její provádění je nedostatečně prokazatelné. Úroveň je ještě vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Z inspekce provedené dne 7. - 8. dubna 1998 vyplynula doporučení k doplnění materiálního vybavení školy a zkvalitnění plánování pedagogické práce učitelek. Učební a audiovizuální pomůcky byly doplněny, stávající vybavenost je dobrá. V oblasti plánování výchovně vzdělávací práce nebyl zaznamenán kvalitativní posun - na doporučení ČŠI nebylo reagováno.
- Ve 3 navštívených třídách bylo rozdáno 52 dotazníků, zpracováno bylo 38 dotazníků - 72 %. Celkově je 82 % dotázaných rodičů celkově s MŠ zcela spokojeno. Výraznější nespokojenost se objevila v informovanosti rodičů o úrovni vývoje dítěte - spíše nespokojených a nespokojených bylo 45 % rodičů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční zpráva čj.: 105 131/98-1006
- Roční plán na šk. rok 1998/99
- Rozhodnutí o zařazení do sítě Š/ŠZ

- Plány vzdělávací činnosti II., IV. a V. třídy
- Přehledy výchovné práce II., IV. a V. třídy
- Zápisy z pedagogických porad
- Doklady o provádění kontrolní a hospitační činnosti, kritéria osobního hodnocení
- Personální dokumentace
- Evidence přijatých dětí

ZÁVĚR

Orientační inspekce byla zaměřena na hodnocení podmínek a kvality vzdělávací činnosti. V průběhu inspekce se objevily skutečnosti (plánování pedagogické práce), které vedly inspekční tým k zařazení některých oblastí z řízení - vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy. Vzdělávací činnost měla dobrou úroveň - podstatnou příčinou zjištěných dílčích nedostatků je nesystematičnost v kontrolní činnosti a málo účinné odborné a metodické vedení pracovníků.

razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marcela Toušovská	Marcela Toušovská, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Dr. Jaroslava Břízová, v .r.
	Marcela Pechancová	Marcela Pechancová, v .r.

V Pardubicích dne 24. května 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. června 1999

razítko

Mgr. Hana Štindlová

Hana Štindlová v. r.
podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-06-17	102 272/99-1400
Zřizovatel	1999-06-17	102 273/99-1400

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
1999-06-17	102 274/99-1400	Připomínky nebyly doručeny.